

KURYER LITEWSKI.

w Wilnie w Piątek dnia 22 Września v. s. 1833 Roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg dnia 14 Września.

Przez gońca, wysłanego z *Münchegrätzu*, d. 5 (17) września, otrzymano tu następujące doniesienia:

„NAYJAŚNIEYSZY PAN CESARZ JEGOMOŚĆ, znajduje się wpożądaném zdrowiu, i przepędza czas z Cesarzem i Cesarzową Austryackimi i z WIELKĄ XIEŻNĄ MARYĄ PAWŁOWNĄ, zajmując się razem sprawami, przywożonemi przez mnóstwo gońców, zjeżdżających się do tey czasowey rezydencyi.

„Xiążę Następca Pruski mieszka w pałacu. Xiążę *Nassauski* przybył dla widzenia się z CESARZEM.

„N. C. Jmć Austryacki rozkazał zgromadzić w okolicach dziesięć tysięcy woyska, dla przeglądu ich z NAYJAŚNIEYSZYM CESARZEM JEGOMOŚCIĄ.

„Pałac *münchegrätzki* zbudowany i położony w bardzo piękném miejscu, na wyniosłości, z której stawia się oczom góry i doliny, nayobfitsze i naymalownicze w całych *Czechach*. Majętność ta stanowiła część ogromnych w dawniejszych czasach dóbr *Wallenszteina*. Za zdradę Cesarza został on ukarany śmiercią, a majątek jego na skarb zabrany. Cesarz *Rudolf*, chcąc nagrodzić służbę i gorliwość ku Tronowi Cesarzowskiemu, jednego z potomków *Wallensteina*, nadał jemu *Münchegrätz*, będące niegdyś częścią byłego Xiąztwa *Wallensteinskiego*.“ (R. I.)

— Dnia 15 —

Goniec, wysłany z *Münchegrätzu* 6 (18) września, przywiózł wiadomości następujące:

„JEGO CESARSKA MOŚĆ raczył znajdować się zawczora, d. 4 (16), na rewii woysk, zład o 10 wiorst, w blikości *Bunzlau*. Cesarz Austryacki wyjechał tam godziną wprzód do CESARZA JEGOMOŚCI, dla poprzedniego obejrzenia zgromadzonych półków. Cesarzowa, w towarzystwie WIELKIEY XIEŻNY MARYI PAWŁOWNY, jechały za CESARZAMI ICHMOŚĆ w koczach, kiedy NAYJAŚNIEYSI PANO-WIE objeżdżali szeregi.

Woyska te składały się z dwóch batalionow grenadyerskich, czterech pieszych, jednego strzelców, jednego kirysyjskiego i jednego huzarskiego półku, kompanii konney i kompanii pieszey artylleryi pozycyney. Woyska, wykonawszy niektóre obróty z ogniem, przeciągały przed NAYJAŚNIEYSZYM PAŃSTWY. Wielkie zgromadzenie ludu, przybyłego z *Pragi* i okolic, malowne położenie miejsca i naypiękniejsza pogoda, podniosły świetność tych woyskowych uroczystości.

„N. Cesarz Austryacki, dostrzegłszy, że półk huzarski szczególniej zwrócił na siebie uwagę i pochwałę NAYJAŚNIEYSZEGO CESARZA JEGOMOŚCI, z pośpiechem prosił JEGO CESARSKĄ MOŚĆ, o przyjęcie tytułu Szefa tego

półku. Mianowanie to wzbudziło w woyskach wielkie zadowolenie, i nancwo utwierdziło szczęśliwy i doskonały węzeł, łączący Obu MONARCHÓW.

„Jntro, 7 (19), NAYJAŚNIEYSZY CESARZ JEGOMOŚĆ raczył oglądać półk, udarowany zaszczytem nosić JEGO imię, i wieczorem wyjechać przez *Wrocław* do *Modlina*, gdzie GO oczekuje znakomita część Armii, zostającej pod dowództwem Xiącia *Warszawskiego*. Panujący Xiążę *Nassauski*, Jenerał Austryacki Xiążę *Reuss*, i jeden Pruski Jenerał, będą się znajdowali w Orszaku JEGO CESARSKIEY MOŚCI. (Pcz. Pótn.)

— D. 5 t. m. z powodu uroczystości półkowej, L. G. półku Kawalergardów NAYJAŚNIEYSZEY CESARZOWEY, półk ten zebrał się o godzinie 12tej na łące przed paradnemi wschodami Pałacu na Jełaginym-Ostrowiu. O pół do 1szej przybył JEGO CESARSKA WYSOKOŚĆ, Dowódzca Oddzielnego Korpusu Gwardyi, PAN WIELKI XIAŻĘ MICHAŁ PAWŁOWICZ, i obajrzawszy półk i pozdrowiwszy go uroczystością, udał się do pałacu z doniesieniem CESARZOWEY JEYMOŚCI, że półk jest w gotowości. Tuż potym NAYJAŚNIEYSZA CESARZOWA JEYMOŚĆ, przyjawszy od Dowodzącego półkiem Jenerał-Adjutanta Hrabi *Apraksina*, raport o liczbie znajdujących się wszystkich ludzi, raczyła, przeprowadzana od ICH CESARSKICH WYSOKOŚCI, PANA WIELKIEGO XIECIA KONSTANTEGO NIKOŁAJEWICZA i PAŃ WIELKICH XIEZNICZEK, MARYI, OLGII i ALEXANDRY NIKOŁAJÓWIEN, w odkrytym pojeździe objeżdżać szeregi, wśród odgłosu muzyki i długo trwającego, hucznego *ura!* Potym półk miał szczęście przeciągać przed NAYJAŚNIEYSZĄ PANIĄ ceremonialnym marszem plutonami: pierwszym plutonem dowodził JEGO CESARSKA WYSOKOŚĆ PAN CESARZEWICZ NASLEDNIK. Potym półk uszykował się w kolumnę szwadronową przed paradnemi wschodami Pałacu, gdzie rozbitý był bogato ozdobiony namiot, pod którym, w obecności NAYJAŚNIEYSZEY PANI i całej NAYJAŚNIEYSZEY FAMILII, Dam Stanu, *Freylin*, i znajdujących się tu PP. Jenerał-Adjutantów i Adjutantów skrzydłowych, oraz Jenerałów Gwardyi, odprawiane były do Pana Boga modły; po skończeniu nabożeństwa, i pokropieniu półku wodą święconą przez Kapelana ICH CESARSKICH MOŚCI, półk raz jeszcze przeciągał przed CESARZOWĄ JEYMOŚCIĄ oddziałami, i powrócił do swoich kwater. Zaczem wszystkie Osoby wyżey wspomnianego Orszaku, tudzież PP. Oficerowie półku Kawalergardów NAYJAŚNIEYSZEY PANI, mieli szczęście byđz zaproszonymi na śniadanie, pod czas którego spełnione było zdrowie CESARZA JEGOMOŚCI i półku— Naypiękniejsza pogoda przyswiecała temu obchodowi.

Następnego dnia, 6go, NAYJAŚNIEYSZA CESARZOWA JEYMOŚĆ z ICH CESARSKIE-MI WYSOKOŚCIAMI, raczyli wyjechać do *Car-skiego-Siota*. (G. S. P.)

— Przez najwyższe dyplomata, datowane w *Münchengrätz*, w *Czechach*, naytąskawiey mianowani Kawalerami:

D. 30 sierpnia (11 września), na okazanie szczególnego J. C. M. zadowolenia za trudy około wychowania NASTĘPCY CESARZKOWICZA WIELKIEGO XIĄŻĘCIA ALEXANDRA NIKOŁAJEWICZA, orderu S. Stanisława 1go stopnia, Rzeczywisty Radzca Stanu *Zukowski*.

D. 31 sierpnia, w nagrodę gorliwej służby i trudów szczególnych, podjętych w czasie dowodzenia morskimi siłami na morzu *Szródziemnym*, Vice-Admirał *Riccord*, orderu S. *Włodzimierza* 2giey klasy Wielkiego Krzyża. (R. I.)

Warszawa d. 25 września.

NAYJAŚNIEYSZY CESARZ i KRÓL przybył do *Modlina* dnia 10 (22) b. m., o godzinie w pół do 4tej rano, w najlepszym zdrowiu. Cały poranek tegoż dnia poświęcił odwiedaniu niezmiernych robot, przedsięwziętych od 18 miesięcy, aby utworzyć z *Modlina* twierdzę, jedną z najmocniejszych, nayrozleglejszych, nayobronniejszych jakie tylko istnieć mogą w Europie. Już wzniosty się wały na całym prawie twierdzy obwodzie, materiały budowy przysposobione na wszystkich punktach, a mnóstwo pracowników, przybyłych z wewnątrz Cesarstwa, znajdujących tu zapłatę, sownicie wynagradzającą ich zdatność. Po południu N. PAN konno zwiedził dwa obozy, złożone z piechoty, dowodzone przez Jenerała *Kreyca* i *Rydigera*; zapisał, jakim ci waleczni wojownicy pozdrowili Swego Monarchę, trudny jest do opisanania: z prawdziwą radością widziano ich piękną postawę i wyhorny stan zdrowia. — *Warszawa*, widząc tak blisko swych murów, Władcę swego przeznaczenia, prosila o pozwolenie wystania Deputacyi, któraby błagała N. CESARZA, aby to miasto Swą obecnością zaszczyścić raczył, lecz N. PAN odmówił jey przyjęcia, i rozkazał oświadczyć miastu, że przybył do Polski, widzieć swe woysko, z którego był zadowolony, nie mogąc atoli tego wyrzec o *Warszawie*; nie będzie w niej, póki jey mieszkańcy na nowo nie zastąpią na Jego względy, a w ten czas z ukontentowaniem do niej powróci. Władze Cywilne i Woyskowe miały zaszczyt być przedstawione Najjaśnieyszemu PANU. — Dnia 11 (23) N. CESARZ Jmć odbył przegląd części Armii, będącej pod dowództwem JO. Feldmarszałka Xięcia *Warszawskiego*. Gdy zaś garnizony, rozłożone wewnątrz kraju i w *Warszawie*, tudzież woysko, użyte do prac w *Brześciu*, nie mogły opuścić swych stanowisk, zgromadzone woysko pod *Modlinem* składało się tylko z 44,000 ludzi. — Ohey Jenerałowie, znajdujący się na tym przeglądzie, nie mogli dosyć wydziwić się piękności woyska wszelkicy broni, a ich zadziwienie napełniło radością i dumą serca wszystkich Rossyan. Dwie pierwsze linie złożone były z piechoty, 3cia i 4ta z jazdy, a 5ta z artyleryi. Gdy N. PAN przejeżdżał przed linjami szeregów, okrzyki *ura*, całego woyska rozlegały się jakby gromy, a Monarcha, rozkazał, aby oddano honory woyskowe Feldmarszałkowi Xięciu *Warszawskiemu*, który prowadził tych walecznych do zwycięstwa. N. PAN pierwszy dał hasło do okrzyku, a wojownicy powtórzyli go z zapamiętaniem na cześć Wodza, posiadającego zupełne ich zaufanie.

— Dnia 26 —

Dnia onegdajszego, o godzinie piątej w wieczor, J. C. Mość zwiedził szaniec przedmostowy na *Pradze*, poczem przeprowił się łodzią przez *Wisłę* do cytadelli. Woysko znajdujące się w mieście, wyjąwszy dwóch batalionów, pełniących służbę, zgromadziło się w tym punkcie. Składało się z 10 batalionów piechoty, 8 szwadronów kawaleryi i 12 dział.

J. C. Mość powitany radośnym *ura!* od-

był przegląd, a znalazłszy woysko w najlepszym stanie, oświadczył Swe Wysokie zadowolenie, tak JO. Feldmarszałkowi Xięciu *Warszawskiemu*, jako i innym Dowódcom. Poczem N. PAN obezrztał naydrobniejsze nawet roboty w cytadelli; uderzony ich postępem, dziwił się, jak 18 miesięcy mogły wystarczyć na postawienie cytadelli w tym stanie, i z tego powodu raczył okryć pochwałami Jenerała *Den*, kierującego jey fortyfikacyami.

Nareszcie, przekonawszy się, że wszystkie części służby nayzupełniej odpowiadały Naywyższemu oczekiwaniu, N. PAN, w chwili oddalenia się, wyrzekł do Jenerała *Pankratjew*, Wojennego Gubernatora *Warszawy*, te słowa: „*Przybyłem zobaczyć cytadelę, a nie miasto, niech o tém wiadzą!*.” — Spodziewać się należy, iż prawe i wierne postępowanie mieszkańców *Warszawy* odzyska wkrótce przychylność tąskawego Monarchy. N. PAN o godzinie 8, przeprowiwszy się napowrót przez *Wisłę*, powrócił do *Modlina*. (*Gaz. War.*)

A U S T R Y A.

Praga dnia 17 września.

Z *Münchengrätz* piszą pod dniem zawczorayszym: „Dnia 13 przed południem dla bawiących tu, NN. i Wysokich Osób i Ich orszaków, Hr. *Waldstein* wyprawil łowy, na których jednak II. CC. MM. Cesarz i Cesarzowa, dla niepogody, znajdować się nie mogli. Wieczorem była herbata u N. Cesarzowej Jeymości. Dnia następnego udali się obay Najjaśnieysi Cesarze w towarzystwie II. KK. WW. Następcy tronu Pruskiego, W. Xięcia *Sasko Weymarskiego*, i nocy przeszey przybyłego tu Xięcia *Nassauskiego*, do zwierzynca Hr. *Waldstein* na polowanie na jelenia. Cesarz nasz sam powoził N. CESARZA NIKOŁAJA w kolasce na dwie osoby. Dopiero o godzinie czwartey wróciły NN. Osoby z polowania. Wieczorem znowu się zgromadzili Dostoyne Osoby na herbatę u Cesarzowej. Dzisiaj rano konsystujący tu batalion strzelców odbył paradę, po której na dziedzińcu zamkowym wykonywał obróty woyskowe, pod dowództwem Cesarza. Poczem wyciągnął batalion przed miasto i odbywał manewra, na których CESARZ Jmć *Rossyyski*, znajdował się pieszo. Wieczorem na teatrze zamkowym z powszechnym zadowoleniem, towarzystwo Opery z *Pragi*, odegrało Operę *Rossyiego* *l'Inganno felice*, we włoskim języku. (*Allg. Pr. St. Zeit.*)

P R U S S Y A.

Berlin dnia 15 września.

Nowy dowód trwałey i stateczney przyjaźni związkow, między Austryją i Prussami, ponownych osobistym widzeniem się Monarchow, uczynił przyjemne wrażenia w naszym woysku. Cesarz prosił Króla naszego o przystanie na wielki przegląd woysk, mający się odbyć pod *Weroną* z 75,000 żołnierza, pewney liczby Sztabs i Oberoficerów, wszelkicy broni i stopnia. J. K. M. przyjął to zaproszenie. W skutek czego około d. 20 wyjadą w tym celu, dowodzący gwardyą Jenerał, Xiążę *Karol Mecklenburski*, dway Fligielladjutantcy, Jenerał major *Thiele 2gi*, z piechoty Półkownik *Witzleben*, brat zastępcy Ministra woyny; z artylleryi Półkownik *Saft*, brygadyer artylleryi gwardyyskiej. Półkownik jazdy, tamże się udać mający; dzisiany jeszcze nie był mianowany. Pomienieni Sztabs oficerowie odbywają podróż kosztem Króla i każdemu z nich na całą podróż, wydano pieniądze, na cztery konie pocztowe. (*Hamb. Kor.*)

S z w a y c a r y a.

Zürich dnia 14 września.

Z wiadomości Kommissarzów Związku Sprzymierzonego w kantonie *Bazylei* pod 9 września okazało się na wczorayszym, 45 posiedzeniu Seymu, iż wprowadzenie prawa rządowego nowego w całym okręgu kantonu wieyskiego, nastąpiło; że zupełny porządek i spokoyność panuje; że za-

tém ustała potrzeba zajęcia militarnego tej części kantonu, stosownie do postanowień Seymu pod 26 sierpnia r. b. Poseł miasta *Bazylei* z tego powodu usilnie nalegał, aby i woyska miasto zajmujące były zmniejszone. Seym uchwalił, iż PP. Kommissarze są upewnocnieni, do rozpuszczenia batalionu, za porozumieniem się z dowódcami woyska. (*Allg. Pr. St. Zeit.*)

RZECZY NIDERLANDZKIE.

Antwerpia dnia 14 września.

Zajmują się tu dopiero naprawą murów wyłomu bastyonu N. 2 (Toledo) w cytadelli Antwerpskiej; wewnątrz jej już wszystko oczyszczono, tak, iż wkrótce nie będzie śladu oblężenia.

Bruxella dnia 16 września.

Jedna z tutejszych gazet donosi, iż tymczasowy Minister spraw zagranicznych, hr. *Merode*, wczoraj wyjechał do Paryża.

W *Gandawie*, *Coutrai*, *Grammont*, *Leuze*, *Ath*, *Lessires* i *Tournai*, będą urządzone komitety dla wychodźców politycznych. (*G. P. S.*)

HISZPANIA.

Madryt dnia 5 września.

Cesarstwo-Austryacki Poseł przy tutejszym dworze d. 2 miał zaszczyt, na prywatnym posłuchaniu, złożyć Królowi list swego panującego. (*G. P. S.*)

ANGLIA.

Londyn dnia 14 września.

Times donosi z *Windsor*: dzisiaj po południu, wraz po 3 godzinie, osoby Dworu przejeżdżały się w parku. W pierwszym powozie siedzieli Król Angielski i Xiężna *Braganza* po jedney, Królowa Angielska i Portugalska po drugiey stronie. Za nim szły inne pojazdy. Lordowie *Melbourne* i *Palmerston* towarzyszyli Królewstwu konno. Pomiędzy dzisiaj przybyłymi gośćmi znajdują się Xiążę *Gloucester*, Lord i Lady *Maryborough*, Lord i Lady *Albemarle* i Lord *Ashbrook*.

Xiążę *Richmond* i P. *Stanley* wczoraj wyjechali odwiedzić Wiskonta *Althorp* do *Wiseton* w hrabstwie *York*.

Do *Plymouth* przybył szoner *Minx*, który opuścił *Porto* przed 14 dniami. Okręt ten stał o 400 kroków od składów wina, w tym czasie, gdy one na rozkaz *Miguela*, na powietrze wysadzone zostały. Wino płynęło ulicami, zniszczenie jednak nie było tak znaczne, jak wprzód podawano; sądzą, iż cała strata do 5,300 beczek wyniosła. *Minx* z *Porto* do *Corunny* był przeznaczony, i chociaż z pierwszego miasta miał paszporta zdrowia, nie chciały jednak urzędy hiszpańskie puścić Kapitana, jeśliby nie pokazał paszportów angielskich. Dla ich pozyskania, musiał *Minx* do *Plymouth* płynąć.

Podług listów z *Chin*, fregata Amerykańska, która od czasu niejakiego pod *Lintin* stała, odpłynęła do *Saigun* w *Cochinchinie*, dokąd wiezie Jeneralnego Konsula Ameryki Północney. Nie jest wszakże podobnym do prawdy, by dwór *Cochinchiński* go przyjął: bowiem od czasu rozszerzenia się potęgi Angielskiej w Indyach, stałém było u niego prawidłem, nie dopuszczać agentów obcych mocarstw, kiedy zgodzenie się na Konsula Angielskiego było dla Króla przedmiotem największego przestrachu. Na próżno Wschodnio-Indyjska kompania wyprawiała wielu Posłów do *Saigun* w tymże celu i dla zawarcia traktatu handlowego z *Cochinchiną*. Na próżno Francya o toż samo się kusifa. Wnosić przeto należy, iż Amerykanie nie będą szczęśliwsiymi.

Poseł Niderlandzki P. *Verstolk van Soelen*, podług gazety *Sun*, dzisiaj odjedzie do *Hollandyi*, P. *Dedel* zaś tu zostanie.

Głównym przedmiotem rozmów w tutejszych towarzystwach, jest posuwanie się *Bourmonta* na *Lisbonę* i znaczniejsi spekulanci *City*, w braku nowszych wiadomości z *Portugalii*, zajmują się zakładami, w których między innemi stawiają 100 przeciw 10 funtów szterl., iż *Bour-*

mont i we trzy miesiące nie weźmie *Lisbony*.

— Dnia 17 —

Sekretarz Stanu Irlandyi, P. *Littleton*, udał się przeszłego czwartku ze swej majątności wiejskiej do *Dublinu*. P. *Littleton* jest zięciem nowego lorda Namiestnika Irlandyi, Markiza *Wellesleya*. Markiz także *Landsdown* ze swych dóbr w *Wiltshire*, odjechał do *Dublinu*.

Mówca Izby Niższej, Sir Karol *Manners Sutton*, w sobotę przybył do *Canterbury*, z kąd wybiera się do *Dover*, gdzie zamierza przepędzić czas wolny od zatrudnień parlamentowych.

P. *Thiers* wrócił tu w sobotę, w towarzystwie naczelnego kontrolera handlu P. *David*, jeneralnego inspektora dróg francuzkich i kanałów, P. *Legrand* i inżyniera Karola *Vignolles*, z podróży, odbytey w okręgu rękodzielni angielskich.

P. Karol *Grant* przeszłego piątku i jeneralny adwokat P. *Robert Grant*, w sobotę, odjechał z tąd na ląd stały. (*A. P. S. Z.*)

FRANCYA.

Paryż dnia 13 września.

Wyższe duchowieństwo, nie zupełnie zdaje się sprzyjać terażniejszemu porządkowi rzeczy. Arcy-Biskup w *Rouen*, Kardynał *Groy*, właśnie wybrał czas, gdy Król, wracając z *Cherbourg*, przez to miasto miał przejeżdżać, dla zwiedzenia dóbr swych w Belgii.

Z *Ankony* pod dniem 1 b. m. piszą: woyska papieżkie rozłożą się obozem dla odbywania ćwiczeń pod *Pesaro*; całą *Romanię* mają zająć woyska Austryackie. Wczoraj przyplłynął tu bryg Francuzki *la Comete* z *Tulonu* z wojennymi potrzebami. Nocy przeszłej znowu tutejsza policya była w ruchu i przetrząsała domy mieszkańców *Schelini*, *Lesti* i *Candelara*; pierwszego aresztowano i odprowadzono do *St. Leo*; *Lesti* uciekłszy skrył się w swym wiejskim domu; co do *Candelara*, przestała policya na przetrzęsieniu jego domu. Użadnego z nich nie znaleziono. Podług wieści, padały podeyrzenia na te trzy osoby, o należeniu do spisku, knowanego na wymordowanie garnizonu Francuzkiego; wielu jednak oficerów francuzkich, nie poczytuje to za prawdę. Na wszelki jednak przypadek Jenerał *Cubières* przedsięwziął środki ostrożności, dla zastrzeżenia się od niebezpieczeństwa, i rozkazał pomieścić woysko rozdać 30,000 ładunków. Patrole i strażę zawsze mają broń ostro nabitą.

Wczoraj wielki wóz z obrazami bitew z czasow *Napoleona*, z *Louvr* do *Wersalu* wyprawiono, gdzie one mają być pomieszczone, stosownie do życzeń Króla, w galerii tamecznego pałacu.

Na skutek postanowienia Ministra marynarki, w dostarczaniu zegarów okrętowych dla okrętów Państwa, ma być zaprowadzone wolne współubieganie się dla wszystkich zegarmistrzów, trudniących się robieniem dokładnych zegarów.

Nowy romans *Coopera Headsman* wczoraj wyszedł na widok publiczny w języku angielskim w xiegarni *Bawry*.

Pisemko Wice-Hrabiego *Chateaubriand*, o pełnoletności Xięcia *Bordeaux*, podług gazety *Temps*, już jest w druku; 10,000 exemplarzy ma jego być wybitych.

P. *Bourrienne*, dawny Sekretarz *Napoleona*, jako pierwszego Konsula, i autor znajomych pamiętników, znajduje się dopiero w *Caen* w szpitalu waryatów, który Król zwiedzał, pod czas ostatniej bytności w tém mieście.

Barona *Schonen*, dnia 7 w przejeździe jego przez *Dijon*, powitano kocią muzyką.

Wielu w *Neapolu* osiadłych kupców Francuzkich, podało Posłowi przy tamecznym dworze pismo, skarżąc się na postanowienie Rządu *Neapolitańskiego*, w skutek którego kupcy francuzcy obowiązani są złożyć się na kosztą wybudowania lazaretu kwarantannowego w porcie tatejszym.

W kraju *Baskow* u stop *Pireneow*, największa panuje spokojność; wbrew przepisom, od mie-

szkańców pozakładane plantacye tytoniu, bez oporu od urzędów zostały zniszczone. Baskowie widzą konieczność poddania się prawom, i żądają tylko, by one nie tak były surowe.

Z *Cayenne* otrzymano wiadomość, iż tam w pierwszych dniach lipca, zaszły krwawe rozterki między młodymi Europejczykami, a częścią ludzi kolorowych. Obie strony stanęły pod bronią, nieufnym okiem wzajem na się patrząc. Nawet kobiety były skłonne wspólnie w tém działać.

— Dnia 14 —

Zawczoraj Xiążę Orleański z *Compiègne* powrócił do *St. Cloud*.

Podług *Journal des Débats*, wkrótce Xiążę *Talleyrand* oczekiwany jest w Paryżu.

Naczelnemu Inżynierowi mostow i dróg P. *Vallée* od Ministra handlu powierzone zostały przygotowania do drogi żelaznej, ztąd do *Lille* i *Calais* mającej się zakładać.

Literat *Noel Parfait*, ozdobiony orderem lipcowym, mający lat 19½, stanął wczoraj przed tutejszym sądem *Assises*, jako autor republikańskiego wiersza pod tytułem: *Zorza poranna dnia świętego, ustęp 5 i 6 czerwca 1832*. Jeneralny Adwokat przeczytał niektóre z niego miejsca, dla poparcia podwójnego oskarżenia, o obrażenie osoby Króla, i pobudzanie do nienawiści i pogardy Rządu. Tak jasnym było znaczenie miejsce wskazanych, iż to prawie żadnych nie wymagało dowodów. Oskarżony w obronie swej, liczne przywołując wiersze ze swego poematu, tak się zapędził wpadając w osobistość, iż mu Prezydent sądu, dalszych wywodów wzbronit musiał. Po trzygodzinném naradzaniu się, przysięgli uznali oskarżonego winnym, oswobodziwszy od kary drukarza i xięgarza. W skutek więc tego, *Parfait* został skazanym na dwuletnie więzienie i karę pieniężną 500 fr., razem też nakazano zniszczyć potępiony poemat.

Cieśle, którzy większej nagrody za pracę domagali się, nie rozpoczęli jeszcze swych robot przy budowlach, przy których pracowali.

— Dnia 15 —

P. *Thiers* wracając z Anglii, z wiedz i *Havre*. Jeneral *Rumigny*, jeden z Adjutantów Króla, wkrótce wyjedzie do *Wandei*.

Człowiek, mianujący się Ludwikiem XVII, wczoraj z więzienia *Laforce*, zaprowadzony został do sądu sprawiedliwości, a ztamtąd po wysłuchaniu, do więzienia *la Conciergerie*.

We wczorayszém zabranii *Gazette de France*, szczególniejszy się wydarzył przypadek, iż artykuł, który się stał do tego powodem, zawierał się nie w tym, lecz w pozawczorayszym numerze; przez co dostał się wszystkim, tak krajowym, jak zagranicznym prenumeratom tej gazety.

W Departamencie *Mont d'Or*, utworzyło się towarzystwo, przeciw poborom od soli i trunków. (*Allg. Pr. St. Zeit.*)

W Ł O C H Y.

Rzym dnia 7 września.

Ciepłomierz w ostatnich trzech dniach na tutejszém obserwatoryum, wskazywał tylko 18, 17 i 16 stopni ciepła.

J. Świętobliwość Papież Kardynałowi *Lodovico Gazzoli*, powierzył Jeneralną prefekturę dróg, wodociągów i Tybru.

— Dnia 11 —

Wczoraj rano Wice-Hrabia *Chateaubriand*, w towarzystwie sekretarza, przybył tutaj i zatrzymał się w hotelu *Europe*.

Turyń d. 7 września.

Król, Jeneral-Majora *Merra di Lavriano*, dowódcę brygady *Pinerol*, mianował Komandorem krzyża S. Maurycego i orderu S. Łazarza.

Tuteysi lekarze *Trompeo* i *Dorolandi*, któ-

rzy po ukazaniu się cholery w Paryżu, tam się udali dla czynienia postrzeżeń nad tą chorobą, otrzymali przez Posła Francuzkiego, przy tutejszym dworze, Barona *Barante*, przyznane im medale od Prefekta Departamentu *Sekwany*, za ich starania o dobro ludzkości.

Ankona d. 5 września.

Dziwną tu postać przybrały rzeczy. Kiedy całe miasto jest w stanie zupełnej spokojności, nagle wydało się Francuzom, iż im niebezpieczeństwem grozi nieprzyjacielskie działanie, i z tej przyczyny Jeneral *Cubières* zwołał wszystkich oficerów i podoficerów. Wszyscy rzucili się do środków ostrożności, każdy się w swém mieszkaniu opatrzył w broń i naboje, jak gdyby rzeczywiście do kroków nieprzyjacielskich między nimi a mieszkańcami przyszło. Mieszkańcy Ankony nie umieją tego sobie objaśnić; niektórzy przeto uważają to za wynalazek, aby mieć powód do powiększenia garnizonu, co wkrótce ma nastąpić. (*G.P.S.*)

T U R C Y A.

Journal de Smyrne zawiera następujące w *Alexandryi* wydane obwieszczenie: „Obwieszczeniem wydaném 23 września r. p. Rząd tutejszy zakazał wszystkim urzędom przyymować Turecką monetę, i przedsięwzięte zostały środki, aby wstrzymać tajemne wprowadzanie jej do kraju, i zapobiec przez to upadkowi wartości pieniądzy Rządu Egipskiego. Później ponowiono zakaz wprowadzania nie tylko monet złotych, lecz i srebrnych tureckich, jako żadnej wewnętrznej wartości niemających. Gdy zaś pomimo tego, iż kasy Rządu nie przyymowały tych monet, one jednak były w obiegu, przeto tu osiadli kupcy rozmaitych narodów, lękając się o upadek handlu, z przyczyny, nadzwyczajnego rozszerzenia się monety tureckiej, przełożyli swym konsulom grożące niebezpieczeństwo, wskazując potrzebę rychłego jęcia się czynnych środków. W skutek czego Rząd zawiadania tutejszy stan kupiecki, iż rozkaz nieprzyymowania monety Tureckiej do kass rządowych naysurowiey ponowiono; że urzędy celne i zdrowia otrzymały polecenie zatrzymywać w znacznej ilości pieniądze tureckie, przy wylądowaniu osób przybywających; że wszystkim nakoniec urzędom дано rozkaz, zerwania handlowych stosunków z tymi kupcami, o którychby się przekonano, iż pomienione pieniądze w Egipcie w obieg puszczają. *Alexandrya* 26 czerwca 1833. (*G.P.S.*)

G R E C Y A.

Syra dnia 9 sierpnia.

Ostatecznie nakoniec *Ateny* na stolicę Grecyi są przeznaczone. Plan miasta tak jest zamierzony, iż wszystkie pomniki starożytności, we środku na publiczném miejscu znajdować się będą. Tu i ówdzie jeszcze rozproszone ułamki, jako też inne, które się przy odkopywaniach wynajdą, mają być użyte do ozdoby rozmaitych publicznych budowli. Wiele bogatych i znamienitych osób, z rozmaitych narodów, udaje się do Aten, aby tam osieść. P. *Teodor Xenos* jest mianowany Jeneralnym Konsulem J. K. M. Króla *Ottona* w *Smyrnie*. (*Hamb. Kor.*)

P r e n u m e r a t a.

Od dnia 1go nadchodzącego miesiąca Października, zaczyna się prenumerata Kuryera Litewskiego na ostatni tego roku Kwartał. Cena zwyczajna: z pocztą r. sr. 4, bez poczty r. sr. 2 k. 25.

Obserwacje meteorologiczne.	Czas Obserwacji.		Wysokość Barom.		Wys. Ther. Réau.		Wiatr.		Stan powietrza.	
	d.	godz.	cał.	lin.	+	stopni.	Póln., zach.	Zachodni.	Zahodni.	Pogoda.
	d. 20	o 3 wieczor.	28	cał. 2,7 lin.	+	9½				Pogoda.
	d. 21	— — —	28	— 1,6 —	+	9½				Pochmurno.
	d. 22	o godz. 6½ rano.	28	— 2,0 —	+	4½				Pochmurno.

O G Ł O S Z E N I A.

3. Pełniący Urząd Marszałka Gubernialnego Wileńskiego, ma zaszczyt uwiadomić Przesacne Dworzaństwo teyże Gubernii: iż na osnowie Na y w y ż e y zatwierdzonego w dniu 6 Grudnia 1831 roku Postanowienia o Porządku Zgromadzeń Dworzańskich, Wyborów i z nich służby; stosownie do rozwiązania Jaśnie Oświeconego Wileńskiego Wojennego Gubernatora, Zwyczajne Gubernialne Zgromadzenie, rozpocznie się w Mieście Wilnie, nieodmiennie dnia 15 Stycznia następnego 1834 roku; a zatém, zgodnie z 42 § tegoż Postanowienia, trzema miesiącami przed oznaczonym terminem, i mianowicie dnia 15 Października roku bieżącego, odbyć się mają w Powiatach Zgromadzenia Powiatowe. Na jakowe, oba Zgromadzenia, aby toż Przesacne Dworzaństwo raczyło przybydź do miejsc właściwych, tenże Pełniący Urząd Marszałka Gubernialnego uprasza. Datt w Wilnie roku 1833, miesiąca Września 15 dnia.

Dworu JEGO CESARSKIEY MOSCI Kamerherr i Kawaler:
Hrabia Zabiello.

(1096)

1. Виленская Казенная Палата объявляет: что по случаю учреждения при оной на два года двух Временных отдѣлений, для ршенія дѣлъ и обрѣзисовки счешовъ прежняго времени, имѣюща ваканси: двухъ Столаначальниковъ, двухъ Помощниковъ, одного Конпролера и одного Помощника Конпролера. Жалованья положено въ годъ: Столаначальникамъ по 600, ихъ Помощникамъ по 400, Конпролеру 900 и его Помощнику 500 р. ассиг. По сему желающіе занять оныя мѣста изъ находящихя на службѣ Канцелярскихъ Чиновниковъ, прислалiby въ Казенную Палату при прошеніяхъ, копию Формулярныхъ своихъ списковъ съ свидѣтельствами: что къ перемѣщенію ихъ нѣтъ препятствія, и съ удостовѣреніемъ мѣсячнаго Начальства, подъ вѣдѣніемъ коего продолжаютъ служеніе о способносняхъ къ занятию шыхъ должностей, въ кои желалибы поступить, а равно и о повѣдніи своемъ; а находящіяся не у дѣль, явилысьбы въ Казенную Палату съ представленіемъ аттестатовъ о прежившій ихъ службѣ. Сентября 21 дня 1833 года.

Вице Губернаторъ Пётръ Баронъ Таубе.
Секретарь Федосій Гайко. (1113)

1. Za Trocką Bramą, w głębi placu Zborowego Ewang. Reform. w mieszkaniu na trzecim piętrze, znajdując się do sprzedania za znacznie niższą cenę meble wcale nowe pięknej roboty, jakoto: dwie sofy, stolik owalny, stolik składany, sekretarz męski, krzesła osiemnaście, fotelów cztery, stół rozciągany okrągły na osóbdwadzieścicu, szafa na odzienie, szafa spiżarniowa z szufladami, wszystkie są jasionowe w części politurowane w części lakierowane bez farby na czysto, sofy i krzesła pokryte wcale nowe karmazynową w deseń morą, pantalion z pięciu pedatami nowy mahoniowy z bronzami, lustro wielkie w mahoniowym ekranie, sekretarzyk damski z toaletą, mahoniowe obrazy olejne i papierowe landszofty, szklanne roboty angielskie, fontanna z wyrobów żelaznych warszawskich, służące do ozdoby stolików, szkło, porcellana i fajans; życzący nabydź cokolwiek z tych rzeczy, w każdym czasie mogą one widzieć i o cenie bydź poinformowanymi u mieszkających w powyższym domu w przeciągu jednego miesiąca od pierwszego ogłoszenia.

Podat Mniszewski.

Печатамъ дозволяю: въ должності Полци-
мейстера Прокудинъ Горскій. (1112)

Wedle Ukazu JEGO IMPERATORSKIEY MOŚCI Samowładnającego Całą Rossyą, etc.etc.etc.

1 Urodzonym, Mikołajowi mężowi zawiniającemu za dokumentem 1826 Jan. 10, rubli assyg. 700, Alexandrze córce Salomona Zakrzewskiego żonie, zawiniającej za obliem 1823 xbra 15 dnia rubli assyg. 2500, małżonkom Grazawiczom Kolleskim Sowietnikom, i kawalerowi, rodzicom Lwowi i Salomonowi synom, Eugenii córce Grazawiczom, Alexandrze z Grazawiczow Karazynskiej, w asystencyi jej męża, jako successorów zawiniających ich rodziców Pozew przed Sąd Powiatowy Wileń. na kadenoyą Sto-Michałską od pierwszego 8bra roku idącego w mieście Wilnie sędzić się mającą z powództwa Urodzonych Wasila syna, Damijana i Teressy Lwowej Kochanowskich, małżonkow Tytularnych Sowietnikow i Kawaler. Orderow, którzy pozywają przez Zapozew Edyktałny i wedle Ar. 9 R. 1 przed Sąd Pttu. Wileń. Prosząc zasądzenia obu summ zawiniających z procentami należnemi, i expensam prawnym naymniey rubli srebrn. 50, wskazać się mającym w naykrótszym czasie; w przypadku nieopłacenia na wyznaczyc się mającym terminie, uznania wolnego zajęcia summ gdziekolwiek będących, a do Obżalnych Grazawiczow przynależnych; oraz ruhomosci wszelkiego tytułu, bydła ogólnego, i sprzętu tyehże Grazawiczow przez publiczną licytacją wyprzedania, a jeśli by okazał się fundusz ziemny, onego zajęcia, do wytrzymania sędzić się mającej summy. — Po ostatku tego zastrzeżenia, aby nikt z successorow, jakoteż utrzymujących fundusze obżalnych Grazawiczow tać i ukrywać pod karami sprzeciwieństwa nieważyl się, i na expensa Załtoych nienarazał; takowego pozwu opublikowanie wedle prawa wyżej wyrażonego, i przez Gazetę zawizowania, iżby Obżalnym Grazawiczom samym zawiniającym, ich successorom, i kto fundusz utrzymuje ninieyszą oytacją do wiadomości doszła

Roku 1833 7bra 20. Ze takowy Posew był jawiony, i że w Gazecie Kurjera Litewskiego może bydź umieszczony, Sąd powiatowy Wileński zaświadcza.

Assesor Jan Czyż.

Regent Julian Malicki. (1107)

2. Od Wileńskiego Gubernialnego Rządu niniejszém ogłasza się, iż dla uskutecznienia przewodzącego się uzyskania kontrabandney peny z żydów: Leyby Hirszowicza Romusa, Zeli-ka Abramowicza i Chayki Szlomowicza, w ogóle 7,384 rubli 2 kop. assygnacyami; wystawione na sprzedaż z publicznych w Wileńskim Gubernialnym Rządzie targow, dwa domy: jeden żyda Leyby Hirszowicza Romusa w mieście Wilnie na Szklanney ulicy pod N. 212, a drugi także żyda Chomki Szlomowicza, w mieście Witkomirzu położone; dla czego też przeznaczony został do targow termin 9 dnia następującego miesiąca października z przetargiem we trzy dni po pierwszym targu; a zatem życzący kupić takowe domy, zechcą przybydź do tego Rządu, gdzie będą im objawione poprzednicze kondycye i opisanie rzeczonych domów. 1833 roku Września 9 dnia. Sowietnik Ławrowski.

Sekretarz Józef Eysymont.

Naczelnik Stołu Micewicz. (1105)

SKŁAD OCTU.

2 W handlu JP. Fr. Opitza, i w domu JP. Czerwińskiego na ulicy Trockiej pod N. 402, jest do przedania Ocet nyczystszy w dobrym gatunku, po cenie mierney, to jest: garniec po 10 i 20 groszy i po złotemu, zaś ocet *Vinaigre à l'Estragone*, po złotemu butelka. Przy ogółowej sprzedaży, i w większych partyach; z ceny zwyczajney odstąpiono będzie.

Печатать дозволяется Виленській Поліцейській Прокудинь Горски. (1102)

2 Od Grodzieńskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się: iż człowiek Jerzy Bohdanow, z powodu nieobjawienia prawdziwego swego miejsca urodzenia, wiedzy lub gromady, do której należy; osądzonym będąc jako włóczega, i rezolucyą tutejszego Powiatowego Sądu, zatwierdzoną przez Zwierzchnika Gubernii, dla nieposobności do robot, odesłany do Syberyi na osiedlenie. Przymiotow następuych: wzrostu 2 arsz. 7 wiersz., twarzy podługowatey, oczu szarych, na prawe oko ślepy, włosy ciemnoruse, nosa wielkiego, na lewey ręce brodawka, a na prawey ręce mały palec krzywy. Września 11 dnia 1833 roku.

Sekretarz Radzca Honorowy T. Afanasowicz. (1104)

2 Od Grodzieńskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, iż człowiek Tadeusz Baranowski, z powodu nieodkrycia prawdziwego swego miejsca urodzenia, wiedzy lub gromady, do której należy; osądzonym będąc jako włóczega, i rezolucyą tutejszego Powiatowego Sądu, zatwierdzoną przez Zwierzchnika Gubernii, dla nieposobności do robot, odesłany do Syberyi na osiedlenie. Przymiotow następuych: wieku lat 42, wzrostu 2 arszy 7 wierszkow, twarzy podługowatey, oczu szarych, włosy na głowie

i brwiach ciemnoruse, nosa miernego. Września 11 dnia 1833 roku.

Sekretarz i Kawaler T. Afanasowicz. (1105)

3 Od Rządu CESARSKIEY Medyko-Chirurgiczney Akademii Wileńskiej ogłasza się, że dnia 25 terażniejszego miesiąca września o godzinie 12ey z rana, odbywać się będzie w tymże Rządzie licytacya, a dnia 27 tegoż miesiąca przetarg, na wycieranie przez rok cały komi-now w domach, do pomienioney Akademii należących. Warunki do kontraktu, są do przejrzenia w Kancellaryi Rządu Akademii.

Sekretarz Antoni Potocki. (1095)

3. Od Kijowskiej Izby Powszechney Opieki ogłasza się, iż w niej będzie się przedawał z publicznego targu, mrowany dom z drewnianém zabudowaniem, Kijowskiego Kupca Teodora Jana syna Jankowskiego, położony w 3, dziś 4 części, miasta Kijowa, za uhybieniem terminu opłaty, 6,037 rub. 52 kop. assygnacyonnych, w ilości należnych za pożyczką jego 10,520 rub. assygnacyami, oceniony 8,500 rub.; a zatem życzący kupić pomieniony dom, mają przybydź dla targow do tej Izby, we cztery miesiące, w jakie zaś mianowicie dni, o tém będzie ogłoszono osobno, po wydrukowaniu tego pierwszego ogłoszenia.

Dożywotni Członek M. Malewski.

9tey Klasy Rabczewski. (1092)

3. Od Kijowskiej Izby Powszechney Opieki ogłasza się: iż w niej będzie się przedawał z publicznego targu, drewniany dom Kijowskiego mieszczanina Teodora Grzegorza syna Michajłowskiego, położony na Kijowo-Padole, oceniony 700 rub. assygnacyami, za nieopłacenie przez niego długu tej Izbie 980 rub. 10 kop. assygnacyami; przeto życzący kupić pomienionou dom, mają przybydź dla targow do tej Izby na przeznaczone ku temu terminy: pierwszy 12go, drugi 15go i trzeci ostateczny 18 dnia następującego miesiąca grudnia.

Dożywotni Członek M. Malewski.

9tey Klasy Rabczewski. (1091)

3. Sąd Taxatorsko-Exdywizorski remissą Sądu Powiatowego Zawileyskiego, na zadowolenie wierzycieli JW. Adolfa Święcieckiego udecydowany, w dniu 13 terażniejszego miesiąca septembra jurydykcyę swoją otworzył, wstępne czynności spełnił, komportacyę na dzień 12 następującego miesiąca oktobra w aktach Zawileyskiego Powiatowego Sądu przeznaczył, i na ostateczne rozsądzenie konkursowego dzieła dzień 13 nowembra terażniejszego roku zakreślił, oraz jurydykcyę na ten cel w mieście Powiatowém Święcianach założyć postanowił; o czém, aby wszystkie do konkursu interessowane strony wiedziały, przez trzykrotną w Gazetach awizacyą zawiadamia. 1833 roku septembra 13 d. Sędzia Powiatowy Zawileys. i Exdywizor Józef Mikosza.

Powiatowego Sądu Assesor Alexander Czechowicz.

Powiatowego Zawil. Sądu Assesor Wincenty Swierzewski.

Sekretarz Swirszczewski. (1099)

Drukarnia A. Marcinowskiego.

DOZWALA SIĘ DRUKOWAĆ. Wilno. 1833. d. 22 Września.

CENZOR LEON BOROWSKI.